N°. 321.

DE GRONDWET.

1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . " 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

WOENSDAG 7 JUNIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . " 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement ƒ 70, Ned. Cour.

De interpellatie over de vrijheid onzer handelsvloot.

De interpellatie, welke, dezer dagen, in de Tweede Kamer heeft plaats gehad, betrekkelijk "de vrijheid van onze handelsvaart" is wel waard, dat wij er nog eens kortelijk de aandacht op vestigen.

Het is ons, ook na aandachtige nalezing en overweging in het *Bijblad*, van hetgeen de Minister van Buitenlandsche Zaken op die interpellatie heeft geantwoord, voorgekomen, dat de eerste indruk, dien wij er van ontvangen hadden, niet behoeft gewijzigd te worden; want dat de Minister inderdaad veel heeft geantwoord, wat niet was gevraagd; dat het hoofdfeit is onaangeroerd gelaten; dat het antwoord was mysterieus.

De welwillendheid, waarmede de vragen, waartoe de Kamer verlof gegeven had, aan den Minister gerigt waren, wordt door ieder erkend, en het is tot zelfs *de Nieuwsbode*, die gedwongen wordt, de volgende verklaring af te leggen: "Wij vonden in de *vraag* en in het antwoord een geest van welwillendheid, dien wij met genoegen gadesloegen. Het is dezelfde geest, dien wij zoo dikwerf, in vroegere tijden, in ons vaderland met gunstigen uitslag hebben zien heerschen. Het is namelijk, dat, wanneer de hooge belangen van den Staat op het spel zijn, wanneer het betreft de eer en de onafhankelijkheid van het vaderland, en wanneer het geldt de verdediging onzer regten of van onze vrijheid, vooral met het oog op het Buitenland, inwendige verschillen worden ter zijde gesteld, en aller hart voor Koning en Vaderland klopt." Wij zullen niet stilstaan bij de vraag, of het *antwoord* des Ministers wel in allen deele dien geest van welwillendheid ademde, waarvan hier sprake is; immers hier en daar vindt men scherpe en bitse uitdrukkingen, waarvan men te vergeefs gist op wie ze eigenlijk gemunt zijn: den vorm van het antwoord schrijven wij eenvoudig toe aan het karakter des sprekers, en beoordeelen thans liever den inhoud.

Er zijn drie hoofdpunten op te merken in de interpellatie. Vooreerst de aanwezigheid van vreemde oorlogsbodems ter reede van onze havens en het doel hunner komst; ten tweede, of er eenige aanleiding tot dezen maatregel gegeven is; ten derde des Ministers opgaven omtrent het zenden van onze schepen naar Hellevoetsluis.

Wat het eerste punt betreft: het schijnt ons toe, dat, minst genomen, de verzekering des Ministers, dat "het komen van oorlogsvaartuigen van oorlogvoerende mogendheden in onze havens is *geoorloofd* en *in het algemeen zelfs wenschelijk*", eensdeels bewijst, dat de heer VAN HALL niet zeer bekend schijnt te zijn met *de geschiedenis* van dit vraagstuk, anderdeels zeer zonderling klinkt. Ten aanzien van het *onbeperkte geoorloofde* verwijzen wij naar het onderstaande belangrijke artikel van den Hoogleeraar VREEDE, waaruit o. a. blijkt, "dat onze havens en reeden vroeger gedurende "den oorlog niet *open* werden gesteld, maar integendeel "voor alle, zonder onderscheid, *gesloten*, met de eenige "uitzondering van het geval van storm of ander onheil, "en met inscherping van de gehoudenheid zoowel om "de reden der aankomst zonder verwijl te doen kennen, "als om zich met de meeste bescheidenheid te gedragen". Wat het *wenschelijke* aangaat, zou het ons aangenaam zijn, indien wij nader konden worden ingelicht, *waarom* het zoo *wenschelijk* is, dat onze havens door de oorlogsvaartuigen der oorlogvoerende mogendheden, op de wijze als thans geschiedt, bezocht worden? Het *doel* van de komst van een Fransch oorlogsvaartuig is, ook na de interpellatie, niet zeer duidelijk gebleken; en het heeft ons bevreemd, dat de Minister zich verbaasde, toen hij vernam, dat deze zaak *ongerustheid* baarde. Zijne eigene woorden integendeel gaven regt, om die ongerustheid allezins te wettigen. De heer THORBECKE immers had slechts gewaagd van het gerucht: "dat "schepen van oorlogvoerende mogendheden verschenen "zijn voor onze havens, en zelfs op de reede van "sommige onzer zeegaten voor anker zijn gaan liggen. "Men voegt er bij, dat koopvaarders, uit die havens "stevenende, door de vreemde schepen worden achter"volgd, op de grenzen van ons zeegebied aangehouden, "en *dáár* aan een onderzoek onderworpen?" En de Minister, erkennende, "dat de oorlogvoerende mogend"heden het regt hebben — het regt dat erkend is en "niet betwist wordt — om onze schepen te visiteren "*in volle zee*", beantwoordde daardoor de vraag des heeren THORBECKE, maar voegde er een antwoord bij op eene vraag, die *niet* gedaan was. "*Mij is ook ter "oore gekomen*, dat dit schip (de *Favorite*) de politie "*in onze havens* zou uitoefenen, dat men het oog had "de Nederlandsche schepen *in onze havens* of *binnengaats* "te visiteren." Wanneer zoodanig gerucht zelfs den Minister ter oore is gekomen, en zulks met een dergelijken aandrang, dat hij het noodig heeft geacht, daaromtrent inlichtingen in te winnen, dan mag het hem, redelijkerwijs, niet bevreemden, dat het publiek verontrust was. De Minister heeft zich gehaast — en dit is allezins loffelijk — "zich te verzekeren, *dat die "last niet gegeven is*. Meer kan ik er evenwel niet van "zeggen. Wanneer het gastvrije Nederland in zijne havens "toelaat de vlaggen van alle mogendheden, dan is "het zeker niet, omdat die mogendheden daar zouden "komen spionneren." Zeer teregt, meenen wij, heeft de heer THORBECKE daarop doen volgen: "dat dan ook het bezoek "zijn *bevreemdend* karakter blijft behouden." Inderdaad, wat doet het Fransche oorlogschip voor onze haven, wanneer het den last *niet* heeft, om toe te zien of het een of ander te surveilleren? Heeft het in last buitengaats, *in volle zee*, onze schepen te visiteren, waarom ligt het dan op de reede? Men ziet alzoo, dat het *doel* van de komst der *Favorite* niet duidelijk is gebleken; en dat men er mede verlegen is blijkt ook daaruit, dat de *Amsterdamsche Courant* eergister getracht heeft, die aanwezigheid toe te schrijven aan den voorgenomen uitvoer van wapenen met een schip uit Rotterdam, hetgeen evenwel niet slechts door de woorden van den heer VAN HALL zelven werd tegengesproken, maar door de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* op de meest stellige wijze gelogenstraft, die er bijvoegde: "Daarvoor kan de Fransche oorlogskotter niet zijn gekomen."

Het tweede hoofdpunt bestond in de *zeer algemeen* gestelde vraag van den heer THORBECKE: "Is er tot dien maatregel van de oorlogvoerende Mogendheden *hier* eenige aanleiding gegeven?" Op de *aldus* gestelde vraag heeft de heer VAN HALL het antwoord ontweken; want hij trok den cirkel der vraag naauwer in een en veranderde haar aldus: "of er eenige aanleiding is gegeven om *de handelsvlag* van Nederland te wantrouwen?" Wij zullen het verschil, dat tusschen beide vragen ligt, wel niet opzettelijk behoeven aan te toonen.

Op de, in dier voege *beperkte* vraag heeft de Minister op de meest ondubbelzinnige en voor den Nederlandschen handel meest eervolle wijze geantwoord. "Volmondig" verklaarde de Minister, "dat daartoe geene "aanleiding is gegeven." Hem, Minister, "was geene "aanleiding bekend, om de Nederlandsche handelsvlag "te soupçonneren van zich te leenen tot uitvoeren van oorlogscontrabande." Het heeft ons groot genoegen gedaan, deze verklaring te vernemen: de eer onzer handelsvlag is daardoor buiten spel geraakt. Maar de verklaring zelve heeft ons zeer bevreemd; want de Minister VAN HALL heeft dan, in de maand April jl., eene groote onvoorzigtigheid begaan, toen hij (*Staatsct.* van 15 April), te regt waarschuwende voor het uitvoeren van contrabande, getuigt "*dat er voornemens hebben "bestaan, om oorlogs-amunitie ter zee, in strijd met de "pligten aan onzijdige mogendheden door het volkenregt "opgelegd, uit te voeren.*" Indien deze voornemens *al* bestaan hadden: wij gelooven niet, dat het publiek maken daarvan getuigt van diplomatieken takt; maar nu de Minister zelf onbewimpeld komt verklaren, dat "hem geenerlei aanleiding *bekend* is, om de Neder"landsche handelsvlag te soupçoneren van zich te "leenen tot uitvoering van oorlogs-contrabande", nu weten wij inderdaad niet, welke qualificatie dan de onhandigheid der waarschuwing van 14 April jl. verdient? En dan is het, in elk geval, zeer onbillijk van den heer VAN HALL, wanneer hij spreekt van "vermoedens, "die opgewekt kunnen worden *van buiten af*, die ge"voed kunnen worden met doeleinden, die hij hier "niet heeft te qualificeren"; want dan is het onze eigen Minister van Buitenlandsche zaken geweest, die, altijd onhandig, en nu volgens zijne eigene verklaring, zonder eenigen grond hoegenaamd, door middel van de *Staats-Courant*, van binnen af naar buiten, het vermoeden heeft opgewekt, dat onze handelsvloot zich wel degelijk geleend zou hebben tot het vervoeren van oorlogs-contrabande.

Zonderling schijnt het daarenboven, dat de Minister van Buitenlandsche Zaken *de algemeene vraag* van den heer THORBECKE in zoo beperkten zin heeft opgevat. Buiten kijf had de interpellant het oog op al de publiek gemaakte geruchten; wanneer hij ze niet specificeerde: het was gewis, omdat de parlementaire welvoegelijkheid zulks niet gedoogde, en, rederlijkerwijs, kon ondersteld worden, dat de Minister, ze kennende, die logenstraffen zou. Dit mogt met te meer grond verwacht worden, nu de Minister meende, dat het van de Regering niet was te vergen, om telken reize in haar officieel orgaan geruchten te doen rectificeren"; maar "*dat de plaats daartoe in deze Kamer is*". Wat meer is: de Minister verklaarde *niet* te spreken tot de Kamer, "want deze was van de goede trouw der Regering overtuigd", maar "*ten aanhoore van de Natie.*" En toch: het hoofdgerucht, dat de Natie, waarover de Minister zeide te spreken, het meest had verontrust, werd zorgvuldig ontweken; met geen enkel woord werd van de "*de bestellingen te Delft*" gewaagd. De handelsvloot, omtrent wier handelingen geen enkel nadeelig gerucht in omloop was, werd breedvoerig verdedigd en geregtvaardigd; daarentegen werd, zelfs niet in de verte, op het eigenlijke feit, dat in ieders mond was, gewezen. Wij wenschen voorzeker uit deze opmerking niets anders te hebben afgeleid, dan dat dit stilzwijgen over het hoofdpunt in quaestie bevreemding mag baren; en dat, in elk geval, het antwoord *niet* is gegeven op de algemeen gedane vraag. Hierbij mag niet uit het oog verloren worden, dat de heer VAN HALL tot twee malen toe gewaagd heeft "*van zijdelingsche pogingen*", om de Regering te dwingen af te gaan van den weg der neutraliteit. Wij weten, natuurlijk, niet, of deze zinspeling doelt op pogingen door de eene of andere Mogendheid, dan wel door eene of andere hofpartij in het werk gesteld. Deze zinspelingen zelven gaven, meenen wij, juist het regt om te eischen, dat de door den heer THORBECKE gedane vraag betrekkelijk eene mogelijke *aanleiding*, niet enkel beperkt bleef tot den kring onzer "*handelsvloot.*"

Het derde punt brengt niet minder tegenstrijdigheid tusschen de verklaringen der Regering en de feiten aan den dag. De Minister verklaarde, "dat wij *één* "oorlogschip naar de reede van Hellevoetsluis heb"ben doen vertrekken. Hoewel wij alle reden hadden, "om reeds vooraf te onderstellen, dat de last, dien "de Fransche kotter had, overeenkomstig was, en met "het volkenregt èn met onze neutraliteit, en met de "bestaande vriendschappelijke betrekkingen, zoo zal, "naar ik geloof, niemand eene *overbodige zorg* aan de "Regering ten kwade duiden." Wij prijzen dit loffelijke gedrag der Regering volmondig; maar komt het niet natuurlijk voor, dat, bijaldien *inderdaad* de Regering die stellige verzekering had, welke zij zegt te hebben, dat het bezoek slechts is een "vereerend vriendschap"pelijk bezoek", de "overbodige zorg" der Regering ten eenemale *overbodig*, welligt, voor de vreemde vlag, *kwetsend* zou zijn? "Maar er is bovendien nog eene "andere reden," zegt de Minister. "Op die reede van "Hellevoetsluis, waar zich eene fransche oorlogsvlag "vertoonde, zou eene nederlandsche oorlogsvlag ver"toond moeten blijven en het dáár liggende schip, *de "Atalante*, moest met de haringvloot vertrekken. De

»Minister van Marine heeft daarop te regt gemeend, »dat *één ander schip* naar Hellevoetsluis moest zeilen.«

Volgens den heer VAN HALL lagen er dus te Hellevoetsluis *twee* schepen: *de Atalante*, die met de haringvloot moest uitzeilen en *een ander schip*, om onze oorlogsvlag te vertoonen naast de fransche. Den volgenden dag geeft evenwel de *Amsterdamsche Courant* de lijst op van *vijf oorlogsbodems*, die te Hellevoetsluis geconcentreerd lagen: een feit, dat den heer VAN HALL den dag te voren bekend moet geweest zijn. Men schijnt daardoor in verlegenheid te zijn geraakt en de *Staats-Courant* van gisteren maakte bekend, dat *drie schepen*, de *Cycloop*, de *Rembang* en de *Atalante* de haringvloot zullen vergezellen — en alzoo niet één schip, zooals de heer VAN HALL verzekerde. Voegt men nu daarbij het, uit vrij zekere bron ontvangen berigt, dat juist heden, 6 Junij, te Hellevoetsluis een *zesde* oorlogsvaartuig verwacht wordt, dan meenen wij, dat uit een en ander vrij duidelijk resulteert, dat de geheele toedragt der zaak, de motieven tot den maatregel der Mogendheden en de aanleiding tot het bijeentrekken eener flotille te Hellevoetsluis, volstrekt niet tot voldoende klaarheid zijn gebragt.

De zaak is intusschen van het uiterst gewigt; wij achten het noodig, dat de algemeene aandacht er op gevestigd blijve en, wat ons betreft, wij zullen voortgaan, zoo veel mogelijk, het oog daarop gerigt te houden.

Onderscheidene malen zijn door ons voorbeelden medegedeeld ten betooge, dat wij met rassche schreden op nieuw het heillooze tijdvak der familie-regering te gemoet gaan. Intusschen hebben wij ons, blijkens later ontvangen inlichtingen, omtrent sommige benoemingen vergist; en wij haasten ons, om de uit den aard der zake ligt verklaarbare dwaling, zoo volledig mogelijk, te herstellen.

De heer Mr. J. Bieruma Oosting is, onder dit Ministerie, niet benoemd, maar *herbenoemd* tot burgemeester van Weststellingerwerff.

De drie, door ons opgegeven *militaire* benoemingen uit de familie van den heer VAN RAPPARD, lid der Kamer, hebben *niet* plaats gehad *bij keuze*, maar bij rang van ancienniteit, *zoodat de benoemden allezins aanspraak hadden op de vermelde bevordering;* en dat daarentegen met regt aanmerking zou kunnen gemaakt worden, als zij gepasseerd waren, omdat zij als verdienstelijke officieren bekend staan.

Daarentegen is de heer Jhr. Mr. H. A. ridder van Rappard, die zoo plotseling substituut-officier werd bij de arrondissements-regtbank te Zutphen, niet een *neef* van den heer van Rappard, lid der Kamer, maar evenzeer een *zoon*, als de benoemde griffier bij het kantongeregt te Lochem. Deze tweede zoon heeft te vergeefs beproefd door het examen bij de academie te Delft te komen, werd daarna als klerk bij een notaris te Zutphen geplaatst en.... nu eensklaps tot substituut-officier bij de arrondissements-regtbank aldaar benoemd.

Ten aanzien van de familie des heeren VAN RAPPARD, moeten wij er nog bijvoegen, dat een andere *neef*, Jhr. Mr. J. W. VAN THIJE HANNES, die tijdens de April-beweging officier van Justitie was te Almelo, en zich in de bekende zaak der quaestie van Tubbergen, zoo zeer heeft onderscheiden, benoemd is geworden tot raadsheer in het provinciaal geregtshof van Overijssel.

Moeten vreemde oorlogschepen onvoorwaardelijk in onze havens worden toegelaten?

Wij achten die vraag van gewigt, in 't bijzonder voor eenen kleinen Staat, als het handeldrijvende Nederland, en wel uit het dubbel oogpunt van 's Lands onafhankelijkheid en van de beginselen, welke eene neutrale Mogendheid tegenover de verschillende oorlogvoerende partijen heeft in 't oog te houden. Met genoegen zagen wij daarom de interpellatie, in de zitting der Tweede Kamer van 1 Junij jl. tot den Minister van Buitenlandsche Zaken gerigt, naar aanleiding van het gerucht, dat zoodanige schepen van oorlogvoerende Mogendheden voor onze havens waren verschenen en zelfs op de reede van sommige onzer zeegaten voor anker waren gaan liggen. — Met welk regt, met welk doel? — Het komt ons voor, dat de Minister de gastvrijheid van Nederland te breed uitmeet door de stelling te verdedigen: «dat wij niet *kunnen* en ook niet *willen* beletten het binnenkomen in onze havens van schepen, van oorlogsvaartuigen der oorlogvoerende Mogendheden»; wanneer die Staatsman dat komen van vreemde oorlogsvaartuigen der strijdvoerende Magten in onze havens niet alleen *geoorloofd*, maar «*in het algemeen zelfs wenschelijk*» (1) verklaart. — Wij hebben den roem van gastvrijheid van het voorgeslacht geërfd, maar in de gedenkteekenen en jaarboeken, die de vooroudelijke regeerkunde en diplomatische omzigtigheid ons hebben nagelaten, zelfs uit den tijd van het diep verval van ons zeewezen, in het tweede gedeelte der vorige eeuw, zochten wij te vergeefs de blijken van eene zoo milde leer, welke boven dien door het gezag der voornaamste schrijvers over het Volkenregt wordt wedersproken. — *Kluit* deelt ons in zijne *Primae lineae Historiae Federum Belgii Federati* de regels mede, naar welke, uit kracht der bestaande Tractaten, oorlogsvaartuigen, met name in de gevallen van *storm* of anderen *nood*, bij ons werden toegelaten, en herinnert voorts aan de ernstige klagten en raadplegingen der Staten-Generaal in de jaren 1763 en 1768 gehouden bij gelegenheid, dat in eerstgemeld jaar een Engelsch oorlogschip tot Rotterdam, in laatstgemeld een Fransch gewapend vaartuig, *met koopwaren beladen*, *tot Amsterdam* was doorgevaren (2). — Hij maakt eindelijk gewag van het Besluit van den Koning van Spanje, in het belang van den koophandel zijner onderdanen genomen, om voortaan slechts voor een kortstondig verblijf en niet dan ingeval van nood, gewapende vaartuigen van vreemde Mogendheden in zijne havens te dulden (3).

Wat nu betreft de meening der schrijvers over de toelating van zoodanige schepen op het zeegebied van een vreemden Staat: het zal genoeg zijn het gevoelen van *Klüber* te vermelden (4), volgens wien koopvaardijschepen en paketbooten overal met minder moeite kunnen binnen komen, «sont partout reçus *avec moins de difficulté que les vaisseaux de guerre*, qu'on ne souffre, *s'il n'y a danger évident de naufrage*, que très rarement dans le territoire maritime et alors en petit nombre seulement.» — Volgens *Heffter*, (5) pleegt men zelfs, in tijd van vrede, aan vreemde oorlogschepen den toegang «*nur mit vorsicht*» te gunnen. — Maar vooral is het stellig, conventioneel Volkenregt rijk in bedingen en voorwaarden, op welk aan een klein getal oorlogschepen en slechts voor eene wijl het binnenkomen wordt veroorloofd. — En dit brengt ons tot het *doel* van het bezoek van den Franschen kotter en van nog andere gewapende vaartuigen, welke men te gemoet ziet. In de Tractaten wordt gemeenlijk den bevelhebber van het vreemde oorlogschip de last opgelegd aan de Overheid der plaats, wier haven hij wil intreden, de reden van zijne komst kenbaar te maken. — Zoo leest men in art. 21 van het vermaard Tractaat van 27 April 1662, door de Nederlandsche Republiek met Frankrijk gesloten: «Les navires de guerre de l'un et de l'autre trouveront toujour les rades, rivieres, ports et havres libres et ouverts pour entrer, sortir et demeurer à l'ancre, *tant qu'il leur sera* NECESSAIRE, sans pouvoir être visiter, à la charge neantmoins, *d'en user avec discretion et de ne donner aucun sujet de jalousie par un trop long sejour et affecté* ny autrement aux gouverneurs des dittes places et ports, *auxquels* les capitaines des dites navires *feront sçavoir la cause de leur arrivéé* et de leur sejour.» Datzelfde was den bevelhebbers der vreemde oorlogschepen voorgeschreven in het verdrag, met *Karel II* den 4/14 September van genoemd jaar 1662 geteekend, in welks Artikel 25 de vroegere bepalingen van het Tractaat met *Cromwell* gesloten, ten aanzien van het getal der toe te laten schepen en der voorwaarden van het tijdelijk verblijf, werden hernieuwd. (6) Het schijnt derhalve zonderling, dat de Regering de bepaalde reden der komst van den Franschen kotter niet zoude hebben vernomen, en dat de vreemde gezaghebber een gevestigd gebruik, bij het internationale regt uitdrukkelijk ten pligt gesteld, zoude hebben nagelaten. Dit is eene *politie*, aan welke het oorlogschip, dat onze gastvrijheid begeert, onmiskenbaar onderworpen is, welverre dat het zich zoude kunnen vermeten, eene politie binnengaats op onze reeden, of in onze havens en wel tot nadeel en belemmering van onzen handel, eigenmagtig te oefenen.

Het beperkt bestek van dit artikel gedoogt niet, even uitvoerig het punt der handhaving van de beginselen van onzijdigheid in verband met de toelating der oorlogschepen van deze of gene der strijdvoerende partijen te onderzoeken en uit de precedenten toe te lichten. Het is echter opmerkelijk, dat, naauwelijks eenige jaren geleden, een Belgisch Geleerde, (7) die de leer der Neutraliteit in een voortreffelijk geschrift heeft ontvouwd en in 't bijzonder heeft stilgestaan bij de bezwaren, welke uit het onbepaald toelaten van alle oorlogschepen en commissievaarders der strijdvoerende Magten, onvermijdelijk zouden voortspruiten, de wijze verordeningen van onze Staten-Generaal in 1756, tijdens de uitbarsting van den zevenjarigen oorlog uitgevaardigd, met invlechting van den in het Fransch vertaalden tekst, (8) in het geheugen heeft teruggeroepen, naar luid van welke, ter voorkoming van moeijelijkheden met de eene of andere der bedoelde Mogendheden, onze havens en reeden gedurende den oorlog niet *open* werden gesteld, maar integendeel voor alle, zonder onderscheid, *gesloten*, met de eenige uitzondering van het geval van storm of ander onheil, en met inscherping van de gehoudenheid zoowel om de reden der aankomst (*de notifier le motif qui les amène*) zonder verwijl te doen kennen, als om zich met de meeste bescheidenheid te gedragen. — Het placaat van 3 November 1756 moge voornamelijk ten doel hebben gehad, de rooverijen der vreemde kapers te keer te gaan, de strekking dier verordening was algemeen, en niet slechts op de commissievaarders, maar op *alle* oorlogschepen van toepassing, met of *zonder* prijzen zich in onze zeegaten vertoonende: «Qu informés que plusiers *vaisseaux de geurre*, et a vires étrangers ayant commission, abusent de *qu'on leur accorde* d'entrer dans nos havres et fiter en cas de *nécessité* ou d'autres occasions Zooveel moge voor het oogenblik volstaan, te dat de stof geenszins is uitgeput, en dat het ge de Staatslieden niet uit de *gouden dagen*, ma het minder schitterend tijdperk van onze gesch netelige omstandigheden, aan de tegenwoordige gelijk, gehouden, meer dan éénen nuttigen w biedt, om de waardigheid en regten van een o lijke Natie met veerkracht voor te staan en de de pligten te vervullen, welke men op verbeurte traliteit, niet jegens *eenige*, maar jegens *alle* o rende Mogendheden te betrachten heeft.

Utrecht, 4 Junij 1854. G. W. VRE
(*Utr.* C

(1) *Bijblad van de Nederl. Staats-Ct.* bl. 1033.

(2) *Kluit*, p. 461. (Lugd. Bat. 1790). »*Perquam* dolebant O. O. G. G.« — Hij verwijst tot de Resolutiën van 30 Junij 1763, 6 Mei 1768.

(3) »Ne tali sub colore honestae mercaturae nolcatur.« T. a. p. Resol. der Staten-Gen. 4 Junij 1771.

(4) *Droit des Gens moderne de l'Europe* § 136.

(5) *Das Europäische Völkerrecht der Gegenwart* (Berlin 1844) s. 141.

(6) »Praefectum ejus loci aut summum magistratum statim *de causa sui adventus* certiorem facient, nec *diutius* ibi haerebunt,« enz.

(7) *Arendt*, *Essai sur la neutralité de la Belgique*, enz. Bruxell. et Leipzig 1845, p. 145–148. Il est plus sûr de *fermer par mesure générale* les ports neutres aux croiseurs de tous les belligérants», enz.

(8) *Mercure historique*, T. II. 785. *Kluit*, Index Chronol. No. 1115.

Buitenland.

TURKIJE.

De laatste berigten, met den telegraaf ov komen hierop neder:

WEENEN, 5 Junij. De nota, waarbij van R ontruiming der Vorstendommen geëischt wordt, dag naar Petersburg afgezonden. Daarin wordt g dat de dag der ontruiming bepaald worde opgege

De *Lloyd* bevat eene half-officiële tegenspraak ren vermelde overeenkomst en zegt, dat Griekenla wel zal worden bezet. Het is waar, dat de Por stemd heeft in het bezetten van een gedeelte gebied door Oostenrijk. De toestemming der W mogendheden was niet noodig. Mogt de opstand en Thessalie zich noordelijk verder uitbreiden, da tenrijk bereid tusschen beide te komen, en dit is Porte dankbaar aangenomen. Waar zulks niet zal geene bezetting door Oostenrijk plaats hebben gevalle niet dadelijk.

Er zijn alhier berigten uit Bucharest ontvange Mei. Te Brankowani heeft er een gevecht plaa Men zegt, dat de Russen daarbij 500 dooden en sten hebben gehad. De Russen hebben tot buite schut van Silistria moeten terugtrekken. Men hie voor, dat die vesting het ten minste nog wel zou stand houden.

ATHENE, 29 Mei. Kanaris weigert de portef Marine. Koning Otto zou verkregen hebben, dat bezetting van Athene en Syra zou worden afgez

— De laatste regtstreeksche berigten uit Kons loopen tot 25 Mei. Zij bevestigen, hetgeen reeds werd vermeld, dat er namelijk eene aanzienlijke Fransche krijgsmagt naar Varna werd ingesche schijnt, dat ten gevolge van den krijgsraad, die heeft plaats gevonden, en van de wapenschou de maarschalk de St. Arnaud en lord Ragla Turksche leger, te Schumla bijeengetrokken, he houden, er besloten is, dat de krijgsbeweging delijk op eene groote schaal zouden worden aa Van daar, dat er door de opperbevelhebbers stantinopel bevel is gezonden om dadelijk troepen te doen inschepen. Reeds vóór den 22sten Me in de wateren van den Bosporus en in de zee mora aanzienlijke middelen van vervoer verga heeft dan ook terstond eene indrukwekkende kunnen inschepen. Men verwacht, dat drie o na hun vertrek, de 25,000 Franschen en 17,0 schen te Varna zullen zijn ontscheept. Van da de troepen in 8 of 10 dagmarschen, zoo dit de der bevelhebbers is, naar Silistria worden verv Napoleon, die te Konstantinopel den terugkeer van schalk de St. Arnaud afwachtte, is na de on berigten van den maarschalk, den 22sten zelf vertrokken. Deze laatste was intusschen reeds te Konstantinopel teruggekeerd met lord Ra Turksche Ministers van Oorlog en van Marin naar Varna hadden vergezeld, om den krijgs wonen, die daar was belegd. Maar, toen de den 25sten Mei naauwelijks te Konstantinopel gekomen, is hij weder naar Gallipoli vertr zegt, dat de twee Engelsche en Fransche op hers zeer voldaan waren over de inspectie Schumla over het Turksche leger hebben ge zouden erkend hebben, dat Silistria met de het bezit, nog wel gedurende eene maand he kunnen volhouden. De Engelsche dagbladen behe depêches, volgens welke Omer-Pacha aan he 90,000 man van Schumla was vertrokken, om vesting te ontzetten. Het getal van 90,000 allen gevallen overdreven te zijn, maar, hoe voorwaarts rukken van eene aanzienlijke E legermagt naar Varna schijnt wel aan te d het Turksche leger nog geen aanvallende be ondernomen, om Silistria te bevrijden, het uitstellen zal, daartoe over te gaan, daar troepen naar Varna ontboden, waarschijnlijk len hebben, die beweging te ondersteunen en leger, ingeval van onverhoopte nederlaag Men weet overigens, dat het kruijen van de uitvoering der belegeringswerken zeer he Maar aan den anderen kant, terwijl de Belgrado ontkend heeft, dat de gemeens Schumla en Silistria geheel was afgebroken schrijver van Konstantinopel, dat men, den had ontvangen, dat eene legermagt van Silistria geheel van de landzijde bezet, en afge afgesneden had. Dit zou de bevelhebbers

legers hebben doen besluiten, het Turksche leger te doen oprukken, om de belegerde vesting te verlossen. De Fransche *Moniteur* zegt, dat den 29sten Mei een nieuwe aanval tegen Silistria heeft plaats gehad, die door de Turken manmoedig is afgeslagen. Uit Weenen berigt men daarentegen, dat, volgens tijdingen uit Kalarasch, de bezetting van Silistria den 29sten een uitval gewaagd had, die afgekeerd werd, en dat in den nacht van 30 dezer, eene sterkte bij herhaling door de Russen aangevallen, bezweken en in hunne magt geraakt was.

« Wat moet men daarvan nu gelooven? Het eenige, dat men zeker weet, is, dat Silistria nog altijd stand houdt en volstrekt zich nog niet op dat punt bevindt, dat het zoo spoedig in handen der Russen vallen zal.

Men heeft ook gesproken van de vrijwillige ontruiming van Tourtoukaï, Nicopolis, en Sistowa door de Turken en er bijgevoegd, dat de Russen slechts het eerste dier drie punten zouden hebben bezet. Dat berigt wordt echter van een anderen kant, naar het schijnt op goeden grond, tegengesproken.

De Fransche *Moniteur* heeft de tijding bevestigd van de bezetting van Poti en van Redoute-Kaleh door detachementen van vereenigde smaldeelen, en der aangeknoopte betrekkingen tusschen de bevelhebbers van die detachementen en de Circassiërs. Volgens berigten uit Konstantinopel van 25 Mei, zouden deze laatsten eene vrij gewigtige overwinning op de Russen behaald, en Tzekirghe bemeesterd hebben.

Uit de Oostzee heeft men nog geen berigt ontvangen, dat de Fransche en Engelsche smaldeelen zich eindelijk hebben vereenigd, maar men meent toch dat, naar alle waarschijnlijkheid, dit thans reeds geschied is.

Een bijzonder schrijven uit Weenen bevestigt de afzending uit die stad naar St. Petersburg van de nota van het Oostenrijksch kabinet, nopens de ontruiming der vorstendommen; maar de briefschrijver doet wel uitkomen, dat het hier in geenen deele een ultimatum geldt; « de staat der betrekkingen tusschen Oostenrijk en Rusland is van dien aard, » zoo schrijft hij, « dat die in geenen deele medebrengt eene nota te zenden, die het karakter van een ultimatum had. »

— In de zitting van het Hoogerhuis heeft de Hertog van New-Castle, in antwoord op eene gedane interpellatie, te kennen gegeven, dat het voornemen der Regering voor het oogenblik niet is, de Russische havens in de Witte Zee te blokkeren. Zoo zij dit raadzaam mogt oordeelen, zal zij dit in de *London-Gazette* aankondigen.

Op de vraag, of het waar was, dat de regering voornemens was een bijzonder ministerie van oorlog op te rigten, heeft lord Aberdeen gezegd, dat hij niet in staat was te zeggen, wat er gedaan zou worden, maar dat men verzekerd kon zijn, dat de uitslag voldoende zal wezen voor het huis en voor het land.

Lord John Russell heeft in het Lagerhuis verklaard, dat de Jonische eilanden niet onzijdig konden blijven, en in den aangevangen krijg partij moesten kiezen voor Engeland.

Sir James Graham heeft medegedeeld, dat, naar luid van de jongste depêches van den admiraal Napier, waarbij kennis gegeven werd van de krijgsbewegingen in de baai van Hango, bij den ingang van de golf van Finland, een koopvaarder door den kapitein Hall was bemagtigd. Die daad, op zich zelve van weinig gewigt, leverde echter, volgens den admiraal, een bewijs van dapperheid op. Den volgenden dag heeft er een aanval tegen de twee forten plaats gehad. De admiraal schrijft, dat de staat van de Engelsche vloot geheel voldoende is, en wanneer zij zich met de Fransche zal hebben vereenigd, zal de verbonden zeemagt bestaan uit 28 linieschepen, benevens fregatten en stoomschepen naar evenredigheid.

De heer Sydney Herbert heeft aangekondigd, dat de uniform der krijgslieden zal worden veranderd en dat men tot dat doel modellen heeft aangevraagd van de uniformen, die bij de verschillende legers van Europa gebruikt worden.

In de zitting van het Lagerhuis van 1 dezer heeft Lord D. Stuart gezegd, dat hij binnen kort eene resolutie zal voorstellen, ten doel hebbende, dat, aangezien de Russische regering haar woord verbroken heeft, op het Engelsche gouvernement de zedelijke verpligting niet meer rust, om de interessen en het Kapitaal der zoogenaamde Russisch-Hollandsche leening, verder te betalen.

— De Berlijnsche bladen maken thans den authentieken tekst van het onlangs tusschen Oostenrijk en Pruissen gesloten verdrag openbaar, waaruit blijkt dat hetgeen het *Journal des Débats* en de Engelsche dagbladen daarvan geleverd hebben, niet naauwkeurig was. Het staatsstuk is van den volgenden inhoud:

« Z. M. de Koning van Pruissen en Z. M. de Keizer van Oostenrijk, doordrongen van diep leedwezen over het vruchtelooze hunner tot dusver aangewende pogingen, om de oorlog tusschen Rusland aan den eenen en Turkije, Frankrijk en Engeland aan den anderen kant te voorkomen; gedachtig aan de door hen als onderteekenaren der jongste Weener protokollen aangegane zedelijke verpligtingen; met het oog op de van beide zijden steeds uitgebreider wordende militaire maatregelen en op de daaruit voor den algemeenen vrede van Europa ontspruitende gevaren; overtuigd van de hooge roeping, die het met hunne beiderzijdsche staten naauw vereenigde Duitschland, bij het dreigen eener rampspoedige toekomst, in het belang van Europa's welzijn heeft te vervullen, — hebben besloten zich voor den duur van den tusschen Rusland aan den eenen, en Turkije, Frankrijk en Engeland aan den anderen kant uitgebarsten oorlog tot een verdedigend en aanvallend verbond te vereenigen, en tot het sluiten daarvan gevolmagtigden benoemd, te weten enz.

« Dewelke, na uitwisseling hunner in behoorlijke orde bevonden volmagten, omtrent de volgende punten zijn overeengekomen:

« I. Z. M. de Koning van Pruissen en Zijne K. K. en Apost. Majesteit waarborgen elkander wederkeerig het bezit van hunne Duitsche en niet-Duitsche landen, zoodat elke tegen het gebied van den een gerigte aanval, van welke zijde hij ook kome, ook door den ander als eene tegen zijn eigen gebied gerigte vijandelijke onderneming beschouwd zal worden.

« II. Op gelijke wijze achten de hooge contracterende partijen zich verpligt, de regten en belangen van Duitschland tegen elke benadeeling te beschermen, en beschouwen zich derhalve tot gemeenschappelijke afwering van elke aanranding van eenig gedeelte van hun wederzijdsch grondgebied ook in dat geval verbonden, wanneer een hunner, in overeenstemming met den ander, zich genoopt vindt ter verdediging van Duitsche belangen tot dadelijkheden over te gaan (*activ vorzugehen*). Omtent het ontstaan van het evengemelde geval, en omtrent de uitgestrektheid der alsdan te verleenen hulp zal men zich verstaan bij eene bijzondere en als een integrerend gedeelte van het tegenwoordige verdrag te beschouwen overeenkomst.

« III. Ten einde aan de voorwaarden van het gesloten verdedigend en aanvallend verbond ook de behoorlijke kracht en waarborg te verleenen, verbinden de beide Duitsche groote mogendheden zich om, des vereischt op onderling te bepalen tijdstippen en plaatsen een deel harer krijgsmagt ten volle strijdvaardig te houden. Omtrent den tijd, den omvang en de wijze van deze wapening zal mede eene afzonderlijke bepaling gemaakt worden.

« IV. De hooge contracterende partijen zullen de gezamenlijke Duitsche Bondsregeringen uitnoodigen, om tot dit verbond toe te treden, met dien verstande, dat de bij art. 47 der Weener slotacte bedoelde bondgenootschappelijke verpligtingen voor de toetredende Staten die uitbreiding erlangen, welke het tegenwoordige verdrag medebrengt.

« V. Geene der beide contracterende partijen zal gedurende het bestaan van dit verbond eenig afzonderlijk verbond met andere Staten sluiten, hetwelk niet ten volle met de grondslagen van het tegenwoordig verdrag overeenkomt.

« VI. Het tegenwoordig verdrag zal zoo spoedig mogelijk ter ratificatie aan de beiderzijdsche souvereinen worden voorgelegd.

Berlijn, 20 April 1854.

v. Manteuffel. v. Hess. v. Thun.

Additioneel artikel.

Volgens de bepaling van art. II van het op heden tusschen Z. M. den Koning van Pruissen, en Z. M. den keizer van Oostenrijk gesloten verdrag over het sluiten van een verdedigend en aanvallend verbond, moet men zich omtrent het ontstaan van het geval, waarin het besluit van eene der contracterende partijen, om tot dadelijkheden over te gaan, de andere tot gemeenschappelijke verdediging van het beiderzijdsch gebied verpligten zal, bij eene afzonderlijke overeenkomst verstaan, welke als intregerend gedeelte van het hoofdverdrag beschouwd zal worden. Hunne Majesteiten hebben niet kunnen nalaten, in overweging te nemen, dat de onbepaalde voortduring van het bezetten der onder de heerschappij der Ottomannische Porte staande landen aan den Beneden-Donau door Russische troepen de politieke, zedelijke en stoffelijke belangen van het geheele Duitsche Bondgenootschap, en bij gevolg ook die van hunne eigen Staten, zou bedreigen, en wel in te hoogeren graad, naar mate Rusland zijne krijgsoperatien op Turksch gebied verder uitstrekt. De hoven van Pruissen en Oostenrijk stemmen overeen in den wensch, om alle deelneming aan den tusschen Rusland aan den eenen, en Turkije, Frankrijk en Groot-Brittannie aan den anderen kant uitgebarsten oorlog, zooveel mogelijk te vermijden en tevens tot herstel van den vrede te kunnen bijdragen. Inzonderheid beschouwen zij de onlangs door het hof van St. Petersburg in Berlijn gegeven verklaringen, volgens welke Rusland de oorspronkelijke aanleiding tot het bezetten der Vorstendommen door de thans aan de Christen onderdanen der Porte toegestane en toegezegde bewilligingen weggenomen schijnt te achten, als een belangrijk element voor het werk der bevrediging, en zien zij met leedwezen dat daaraan geene verdere practische invloed zou vergund zijn. Zij hopen derhalve, dat het verwacht wordende antwoord van het kabinet van St. Petersburg op de onder dagteekening van den 8sten dezer derwaarts opgezonden Pruissische voorstellen hun een behoorlijken waarborg voor het spoedig terugtrekken der Russische troepen van het Turksche gebied zal aanbieden. Voor het geval, dat deze hoop niet vervuld mogt worden, hebben de van wederzijde benoemde gevolmagtigden de volgende nadere overeenkomst gesloten omtrent het ontstaan van het in voormeld art. II van het alliantietractaat van heden bedoelde geval.

« *Eenig artikel.* De Keizerlijke Oostenrijksche regering zal ook van haren kant eene mededeeling aan het keizerlijk Russische hof doen, ten einde te bewerken, dat Z. M. de Keizer van Rusland de noodige bevelen geve, opdat het verder voortrukken zijns legers op Turksch gebied onverwijld gestaakt worde; alsmede ten einde van zijne Majesteit voldoende verzekeringen aangaande eene spoedige ontruiming der Donau-vorstendommen te begeeren; en de Pruissische regering zal deze aanvragen, in verband met hare reeds naar St. Petersburg afgezonden voorstellen, bij herhaling ten krachtdadigste ondersteunen. Mogt het op deze stappen der kabinetten van Berlijn en Weenen te ontvangen antwoord van het keizerlijk Russische hof onverhoopt van zoodanigen aard zijn, dat het hun geene volledige geruststelling omtrent de twee voormelde punten oplevert, dan zullen de door *éene* der contracterende partijen tot verkrijging dier geruststelling te nemen maatregelen, onder de bepaling van art. II van het op heden gesloten verdrag vallen, met dien verstande, dat elke vijandelijke aanranding van het gebied van eene der beide contracterende mogendheden door de andere met alle ter beschikking van deze staande militaire krachten worde afgeweerd. Beiderzijdsche offensive maatregelen echter zouden alleen het gevolg zijn van eene inlijving der Vorstendommen, en van een aanval of van den overtogt des Balkans van den kant van Rusland.

« De tegenwoordige overeenkomst zal gelijktijdig met het bovengemeld tractaat aan de ratificatie der souvereinen worden onderworpen.

Berlijn, 20 April. (*Onderteekeningen.*)

Binnenland.

'*s Gravenhage*, 6 Junij.

* In de zitting van den gemeenteraad alhier van heden, zijn ingekomen verzoeken om voor de betrekking van gemeente-ontvanger in aanmerking te komen, als van de heeren: R. baron Collot d'Escury, Jhr. A. van der Goes en Jhr. Mr. C. A. J. Beelaerts van Blokland.

Voorts is ingekomen en goedgekeurd een voorstel van Burgemeester en Wethouders, om aan de commissie voor de spaarkas ter voorziening in buitengewone duurte van het brood alhier te vergunnen een kapitaal van ƒ 50,000 inschrijvingen op het grootboek der 2½ pct. N. W. Schuld te gelde te maken ter voortzetting van de te doene uitkeeringen.

Na langdurige beraadslaging is met 28 stemmen tegen 1 (de heer Soury) aangenomen een ontwerp verordening op de Zeebaden te Scheveningen.

Zonder discussie is, met 21 tegen 8 stemmen, aangenomen de conclusie van het rapport der Commissie van regtsgeleerden uit den Raad, om niet toe te geven aan het verlangen van den aannemer der Gaz-verlichting, den heer Goldsmith, die wegens den hoogen prijs der Steenkolen, verhooging van uitkeering of tegemoetkoming verlangt.

Eindelijk zijn zonder discussie goedgekeurd de voorstellen van B en W., tot het in het openbaar verpachten van: 1°. de koffijkamer in den Schouwburg; 2°. het grasgewas, en 3°. de tienden onder Rijswijk.

---

* De heden alhier gehouden paardenmarkt, was van niet veel beteekenis.

De van wege het gemeentebestuur uitgeloofde prijs van ƒ 40, voor het schoonste span trekpaarden, beneden de 7 jaren is toegewezen aan den heer P. Kleinjan te Rhoon, voor zijn span zwarte merries oud 6 jaar.

De prijs van ƒ 55 voor het fraaiste chaispaard beneden de zeven jaren is toegewezen aan den heer J. Westgeest te Loosduinen, voor zijne bruine ruin oud 3 jaar.

En de prijs van ƒ 60 uitgeloofd door de Maatschappij van landbouw (Afdeeling 's Gravenhage en omstreken) voor den schoonsten Inlandschen dekhengst, tusschen de 4 en 8 jaren oud, met verpligting, om den hengst, minstens een jaar binnen deze provincie aan te houden, is toegekend aan den heer Jan Ouddijk te Noord-Waddinxveen voor zijne zwarte druipkol, oud 7 jaren.

---

* Morgen ten 9 ure zal de plegtige ter aarde bestelling plaats hebben van Jhr. *R. A. Klerck*. Dit zal zonder militaire eerbewijzingen geschieden. Er zijn echter door den Koning twee adjudanten van het Loo herwaarts gezonden, om de laatste eer aan den overledene te bewijzen.

---

* ZEx. de Luit. Generaal Nepveu is uit de residentie naar Amersfoort vertrokken.

---

* De toevloed van vreemdelingen, gedurende de twee Pinksterdagen, inzonderheid op gisteren, was buitengewoon groot. Van alle gewone middelen van vervoer werd een ruim en druk gebruik gemaakt. Die middelen zijn met één vermeerderd, dat is door de met het Pinksterfeest in dienst gekomen stoomboot van Rotterdam en terug, waarmede gisteren ongeveer 500 personen werden vervoerd. Scheveningen werd, niettegenstaande het min gunstige weder, zeer druk bezocht. Onder anderen bevond zich aan het diner op het groot Stedelijk Badhuis ruim een 200tal personen. Dit was in evenredigheid ook het geval in de zeebadinrigting van den heer Maas. Het terras dier beide etablissementen was des voormiddags door het publiek als bezaaid. Alle andere inrigtingen mogten zich over een even druk bezoek verheugen. Niettegenstaande de buitengewone drukte, die in de stad en in het zeedorp heerschte, en niettegenstaande het overal wemelde van rijtuigen en voetgangers, is alles in de meest geregelde orde afgeloopen. Het getal rijtuigen, dat gisteren te Scheveningen werd waargenomen, mag ontzettend worden geheeten.

Men kan hierbij voegen, dat er, over het algemeen, meer vreemdelingen in de residentie zijn geweest, dan in vorige jaren. Het getal passagiers, dat met den Holl. IJzeren Spoorweg werd vervoerd, was [illegible] in het voorgaande jaar. Er zijn buitengewone [illegible] 's Gravenhage vertrokken, maar [illegible] laatste trein drie kwartier uurs later van hier vertrok dan gewoonlijk het geval is.

---

* Heden is met de werkzaamheden aan de brug van de 2e en 3e Wagenstraten, een begin gemaakt, zoodat de passage met rijtuigen aldaar gedurende vier weken is gestremd.

---

* Wij meenen te moeten herinneren, dat op Zaturdag 17 Junij aanst. op de renbaan nabij 's Gravenhage wedrennen en draverijen zullen worden gehouden, uitgeschreven door de Societeit: « Tot aanmoediging en verbetering van het Paardenras in Nederland. » Men verneemt, dat er vrij veel inschrijvingen tot deelneming aan die wedloopen en harddraverijen hebben plaats gehad.

* Op Zaturdag 8 Julij zullen door dezelfde Societeit keuringen en draverijen gehouden worden op den Dreef, in het Haarlemmerhout. De programma's voor die beide feesten zijn vroeger medegedeeld, ter gewone plaatsen bekend gemaakt en voortdurend verkrijgbaar.

* Volgens berigt van den officier van justitie te Haarlem dd. 1 Junij jl., is tot op dien dag toe vermist, en dus bijna zeker verduisterd en zoek gemaakt, een brief aan het adres van den heer E. Franck in de Spuistraat, te 's Gravenhage, waarin waren gesloten 7 originele loten der 3e klasse van de Nederl. Staats-Loterij, te weten n°. 17657 tot en met 17663, benevens 3 bank-billetten, zijnde geweest n°. 179, groot *f* 60, en n°. 382 en 712, ieder groot *f* 25; welke brief met geldswaarde den 18 der vorige maand (Mei) des avonds ten 8½ ure, bezorgd was van wege den heer O. D. Emrik, gedelegeerde der eerste klasse dier loterij in de brievenbus van het postkantoor te Haarlem, en aan het adres te 's Gravenhage niet is bezorgd. De officier van justitie te Haarlem verzoekt opsporing van dezen brief en berigt. (*Pol.-Blad*).

Te Groningen werd op 2 dezer gehouden de algemeene vergadering van de 4 in dit gewest bestaande afdeelingen van de *Ned. Maatschappij ter bevordering der Geneeskunst.* Ook nu waren, even als in de vorige jaren, talrijke leden ter vergadering opgekomen. Er werden belangrijke discussien, de geneeskunst of hare uitoefenaren betreffende, gehouden, en alles getuigde van de goede harmonie, waarin de geneeskundigen in dit gewest met elkander verkeeren.

De *Nieuwe Rott. Ct.* is gemagtigd te verklaren, dat de heer mr. G. van der Linden, aan zijne politieke vrienden in het kiesdistrict Gouda, heeft te kennen gegeven, te verlangen bij de aanstaande verkiezingen aldaar niet in aanmerking te komen.

Roozendaal, 4 Junij. Toen in de maand April jl. de lijn van den spoorweg van Antwerpen tot hier voltooid was, wendde de directie zich tot het gouvernement, ten einde de materialen, welke voor de verdere werken benoodigd waren, uit Belgie langs den spoorweg te mogen invoeren, waartoe bereidwillig concessie verleend werd, onder bepaling dat telkens, wanneer een trein over de grenzen zou komen, om het even of daarmede al dan niet materialen ingevoerd werden, daarvan twee dagen te voren zou worden kennis gegeven aan den controleur der belastingen alhier, daar deze alsdan zorgen moest, dat er zich twee ambtenaren aan de grenzen bevonden, ten einde de treinen naar hier te begeleiden, hetwelk ook tot nu toe alzoo plaats had.

Gisteren evenwel kwam alhier een trein aan zonder dat daarvan kennis was gegeven, en welke dus niet door de ambtenaren vergezeld was, waarop door den chef van de dienst alhier, gemelde trein in beslag genomen werd; het scheen evenwel dat men zich hieraan niet storen wilde; er werden ten minste toebereidselen tot het vertrek gemaakt. Om dit te verhinderen legden de ambtenaren een balk over de rails, welke dadelijk van wege de spoorwegdirectie werd weggenomen, en voor dat de ambtenaren het voorkomen konden, vertrok de trein weder naar Antwerpen. Naar men verneemt, is van een en ander door de ambtenaren proces-verbaal opgemaakt, terwijl het ook schijnt, dat dit van wege de directie van den spoorweg tegen eerstgenoemden gebeurd is, wegens het in gevaar brengen der publieke veiligheid. (*N. R. C.*)

▽ **Apeldoorn**, 5 Junij. De weinige kiezers in deze gemeente die constitutionnele beginselen in milden zin blijven huldigen, zullen naar men verneemt zich aansluiten bij de kiezersvereeniging te Arnhem, en alzoo hunne stem uitbrengen op den heer Mr. W. H. Dullert, oud-Voorzitter van de Tweede Kamer. — Uit hoofde de Heer Dullert na de ontbinding der Kamer, ten vorigen jare, door Z. M. benoemd is tot Ridder van den Ned. Leeuw, kan er geene sprake zijn, dat deze keus den Koning minder aangenaam zoude wezen.

△ **Meppel**, 3 Junij. Gedurende de maand Mei 1854 zijn van de nieuw verbeterde Hoogeveensche vaart der Drentsche kanaal Maatschappij afgevaren:

Uit Hoogeveen	757	vaartuigen	
metende te zamen			20,674 tonnen.
Bovensluis II en III of Rogat en Ossesluis	192	vaartuigen	
metende te zamen			4,025 tonnen.
Boven de Meppelersluis	282	vaartuigen	
metende te zamen			7,738 tonnen.
Totaal	1231	vaartuigen	
metende te zamen			32,437 tonnen.

behalve 123 kleine of ongemetene vaartuigen, terwijl het afvaartsgeld over die maand heeft bedragen *f* 2857.96.

§ § **Heusden**, 5 Junij. Men hoort in dit district schier niet gewagen over de aanstaande verkiezing voor de 2de Kamer. Stilzwijgend schijnt men het algemeen eens te zijn, om den heer Luijben te herkiezen.

De door genoemden heer aan den dag gelegden afkeer voor de, met zooveel ophef aangekondigde, doch in de oogen der Noordbrabanders voor het vaderland zoo heillooze »tegenovergestelde rigting« zal hem met bijna algemeene stemmen de vernieuwing van zijn mandaat doen erlangen.

Evenmin wordt er gerept over de verkiezing van een lid voor de Provinciale Staten in plaats van den heer Pape, welke door Gedeputeerde Staten bepaald is op den 16 dezer. Zal dat stilzwijgen beteekenen, dat men het ook algemeen eens is, om eene vroegere onbillijkheid jegens den heer Drossaert van Drongelen te herstellen, die in 1853 zoo onverdiend uit de Provinciale Staten verwijderd is, en waartoe misschien de Aprilkoorts het hare heeft bijgedragen.

Bij het weldenkend deel van het district wordt zulks innig gewenscht, en het zoude gewis veel bijdragen om de ongelukkig bestaande klove, die de bevolking van het Provinciaal kiesdistrict Heusden verdeeldt, te heelen.

Laatste Berigten.

PARIJS, 5 Junij. De *Moniteur* berigt, dat aan de Ottomanische gezaghebbers in Albanië de noodige bevelen zijn gezonden, om de Oostenrijksche troepen, die deze provincie zullen bezetten, te ontvangen.

KONSTANTINOPEL, 25 Mei. Alhier is berigt ontvangen dat 60,000 man Russen langs twee verschillende wegen van Silistria naar Schumla oprukken. Het Russisch leger dat Silistria nog naauwer insluit, is 40,000 man sterk.

Z. M. heeft tot leden der comm. van adm. over het burg. en mil. huis van verzek. te 's Hertogenbosch benoemd de heeren mr. F. J. E. Bergman, raadsheer in het prov. geregtshof van Noordbrab., en J. G. H. A. bar. van Hugenpoth, griffier der arrond.-regtbank te 's Hertogenbosch, en lid van den raad dier stad.

Z. M. heeft J. E. Boogaard ontslagen uit zijne betrekking van comm. van politie te Alkmaar, en benoemd tot comm. van politie te Alkmaar J. van Bremen, thans inspecteur van politie te 's Gravenhage.

Z. M. heeft den 1sten luit. W. Laurier, plaats. adj. der 2de kl., te Breskens, op aanvrage op een pensioen te gesteld van *f* 710,00.

Z. M. heeft benoemd, bij den plaatselijken staf, tot 2den luit. en plaats. adj. der 2de kl. te Breskens, den wachtmeester J. Post, van het 4de reg. dragonders.

Z. M. heeft aan den gewezen comm. bij het Min. van Kolonien L. Boas verleend een pensioen van *f* 1220 's jaars.

Z. M. heeft op verzoek, aan den 1sten luit. der inf. van het leger in Oost-Indie, adj. bij den inspecteur der schutterijen, djaijang sekars en pradjoerits W. G. Schouten, thans met verlof hier te lande, eervol ontslagen uit Zr. Ms. mil. dienst, onder toekenning van pensioen.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 6 Junij 1854

Nederland.	Pct.		**Rusland.**	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2½	59 ⅛ 1/16	*Hope* 1798/1816	5	98½ 99
Dito Certificat. .	3	69¾ 70 13/16	Dito 1828/1829	5	98
Dito Dito . .	4	86¾ 87 87	Cert. 1831/1838	5	
O. I. Leening. .	4	86½	Dito Dito	4½	85¼
Amort. Syndic.	3½	85⅞	Dito *Hope* . . .	4	80
Hand.-Maats. .	4½		Dito *Stieglitz* .	4	78⅝ ¾
Belgie.			Dito dito 5e Ser.	4	
Certificaten. . .	2½		Inschr. Assig. .	6	
D° *Rothschild* .	2½	48	Certific. dito. .	6	61½
Frankrijk.					
Obligatiën . . .	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	19 13/16 20 9/16	Obligatiën . . .	4	71 ½ ¼
Dito Buitenl. .	3	40½			
D° Binnenl. 6/m.	3	36 15/16 7¼ 7	**Oostenrijk.**		
Bew. Sp. Com.		4¾ ⅞ 13/16	Metalliek . . .	5	62½ ¾
Amort. Schuld.		4¼	Dito bet. Amst.	5	74¾ 75 75
Portugal.			Dito letter B. .	5	74¾ 75 75
Londen nieuwe.	5	36 1/16 ⅜ ⅛	Dito 1847 . . .	2½	31¾ ⅞
Dito uitgest . .	4		Dito 1851/1852	2½	31¾ ⅞

Braz., bij Roths. p. s. 500 5 pct. 97⅜; Mexic., te Londen, 3 pct. 22 11/16, ⅞; dito Onb. 22 11/16, ⅞; Gren. Onb. 17⅞, 18; Peru 4½ pct. 64¾, 5, ⅞.

Voortgezette kooporders deden de prijzen zoo wel van Holl. als vreemde effecten wederom aanzienlijk boven de slotkoers van Zaturdag stijgen vooral ten opzigte van Oostenrijksche, Russische en Spaansche fondsen.

FRANKFORT, Donderdag 1 Junij. 5 pct. Metaliek 68¼; Spanje binn. 3 pct. 35¼; dito 1 pct. 19.

LONDEN, Maandag 5 Junij. Consols op t. 92¾, 92¾; Mexico N. 3 pct. 24⅜, 24⅜ à ½; Peru N. 4½ pct. 66, 66 à 67; Ecuador 3½ à ¾; Gren. Uitg. 6¾, 6⅝ à ⅞; Sardinie 5 pct. 82, 82; Spanje 1 pct. 20¼, 20¼ à ½; dito 3 pct. buit. 40½, 40½; dito Certificaten 4½, 4½ à ¾; dito Passive 4¼, 4¼ à ½; Russen 4½ pct. 84, 85; dito 5 pct. 98, 98; Holl. 4 pct. 88½, 88½; dito 2½ pct. 61, 61.

De markt zeer vast.

PARIJS, Maandag 5 Junij. Fr. 4½ pct. op t. 99; dito 3 pct. 74.90; Sp. Binn. 3 pct. 37¼; dito 1 pct. 19½.

WEENEN, Zaturdag 3 Junij. N. Metall. 86⅛; N. Leening 91⅛; Bankactien 1212; Zilver 35; Goud 40; Wissel Londen 13.05; Parijs 159.

Advertentiën.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.